

נוסח זה כולל את התיקונים שהכניסה ועדת הפנים והגנת הסביבה בדיוניה בכנסת ה-19

1. תיקון סעיף 1
בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971¹ (להלן – הפקודה), בסעיף 1, בהגדרה "רופא", בסופה יבוא **"אלא אם כן נקבע אחרת"**: **"או רופא אחר שנקבע בפקודה זו"**.
2. תיקון סעיף 16
בסעיף 16 לפקודה –
(1) בסעיף קטן (א), במקום "רופא ממשלתי" יבוא "רופא" ובמקום "לבית חולים ממשלתי" יבוא "לבית חולים";
(2) בסעיף קטן (ב), במקום "הרופא הממשלתי" יבוא "רופא".
3. תיקון סעיף 17
בסעיף 17 לפקודה, במקום "הרופא הממשלתי הממונה על בית החולים" יבוא "המנהל הרפואי של בית החולים או סגנו".
4. תיקון סעיף 18
בסעיף 18 לפקודה, המילה "הממשלתיים" – תימחק.
5. הוספת סימן ב'2
אחרי סעיף 19 לפקודה יבוא:
לפרק ב'

"סימן ב'2: מניעת נזקים בריאותיים לאסיר

שובת רעב

הגדרות 19.ב. (א) בסימן זה –

"ועדת אתיקה", **"טיפול רפואי"** ו**"מטפל"** –

כהגדרתם בחוק זכויות החולה;

"חוק זכויות החולה" – חוק זכויות החולה,

התשנ"ו-1996²;

"טיפול" – מתן מזון או נוזלים, אף באמצעים

מלאכותיים, או טיפול רפואי אחר;

"טיפול רפואי", **"מטפל"** – כהגדרתם בחוק זכויות

החולה;

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 21, עמ' 459; ס"ח התשע"ד, עמ' 471.
² ס"ח התשנ"ו, עמ' 327.

"מוסד רפואי" – כהגדרתו בסעיף 24 לפקודת

בריאות העם, 1940³;

"רופא" – רופא מורשה כמשמעותו בפקודת

הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז–1976⁴;

"שביתת רעב" – הימנעות מרצון מאכילה או

משתייה, לרבות הימנעות חלקית, לשם

מתאה או במטרה להשיג מטרה מסוימת.

וגדרת:

בקשת היתר 19 יג. (א) ראה הנציב, על סמך חוות דעת של רופא

חיווה רופא דעתו בכתב (בסעיף זה – חוות דעת

רפואית) כי בשל שביתת רעב של אסיר שהוא מטפל

בו או טיפל בו לאחרונה, קיימת אפשרות ממשית

שבתוך זמן קצר תיגרם, בתוך זמן קצר, סכנה לחיי

האסיר או תיגרם לו נכות חמורה בלתי הפיכה, בלא

קבלת טיפול רפואי מהטיפולים המפורטים בחוות

הדעת הרפואית, חמורה לבריאותו של האסיר,

רשאי הוא הנציב, בהסכמת היועץ המשפטי

לממשלה או מי שהוא הסמיכו לכך, לפנות לנשיא

בית משפט מחוזי או לסגנו, בבקשה לקבל היתר

למתן טיפול רפואי לאסיר (בסימן זה – בקשת היתר

לטיפול רפואי).

(ב) בבקשה לפי סעיף קטן (א) בבקשת היתר

לטיפול רפואי יפורט סוג הטיפול המבוקש לאסיר

ותצורף לה חוות הדעת הרפואית.

³ ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' (ע) 191, (א) 239.
⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 30, עמ' 594.

(ג) העתק הבקשה בקשת היתר לטיפול רפואי שהוגשה לפי סעיף זה יועבר בידי שירות בתי הסוהר לוועדת האתיקה בבית החולים שבו מאושפז האסיר, ואם האסיר שוהה בבית סוהר – לוועדת האתיקה של שירות בתי הסוהר; ועדת האתיקה תחווה את דעתה בעניינים הרפואיים המנויים בסעיף 19ד(ד)(1) עד (3) ובעניין עמדת האסיר בנוגע לקבלת הטיפול הרפואי ונימוקיו לכך.

(ד) לא תוגש בקשת היתר לטיפול רפואי אלא לאחר שנעשה מאמץ ניכר לקבל את הסכמת האסיר לטיפול כאמור, בין היתר בשיחה של הרופא עמו, ולאחר שהוסברו לאסיר הליך הפנייה לבית המשפט והשלכותיו האפשריות.

19ד. (א) על אף הוראות סעיפים 13 ו-15(1) ו-2 לחוק זכויות החולה, נשיא בית המשפט המחוזי או סגנו שהוגשה לו בקשת היתר לטיפול, רשאי להתיר מתן טיפול לאסיר שובת רעב, על אף התנגדותו של האסיר, אם מצא כי בלא קבלת הטיפול קיימת אפשרות ממשית שתגרום, בתוך זמן קצר, סכנה חמורה לבריאותו של האסיר, אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 15(3) לחוק זכויות החולה.

החלטת בית המשפט בבקשה להיתר

19ד. (א) (1) על אף הוראות סעיפים 13 ו-15(1) ו-2 לחוק זכויות החולה, נשיא בית המשפט המחוזי או סגנו שהוגשה לו בקשת היתר לטיפול רפואי, רשאי להתיר מתן טיפול רפואי לאסיר שובת רעב, על אף התנגדותו של האסיר, אם מצא כי בלא קבלת הטיפול קיימת יש אפשרות ממשית שבתוך זמן קצר תיגרם, בתוך זמן קצר, סכנה לחיי האסיר או תיגרם לו נכות חמורה בלתי הפיכה וכי הטיפול הרפואי צפוי להיטיב עם האסיר. סכנה חמורה לבריאותו של האסיר;

החלטת בית המשפט בבקשה להיתר

(2) הוראות חוק זכויות החולה יחולו כל עוד לא נתן בית המשפט החלטה בבקשת היתר לטיפול רפואי.

(3) אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 15(3) לחוק זכויות החולה.

(ב) לא יתיר נשיא בית המשפט המחוזי או סגנו מתן טיפול רפואי כאמור בסעיף קטן (א), אלא לאחר ששוכנע כי נעשה מאמץ ניכר לקבל את הסכמתו של האסיר לטיפול, ובכלל זה הוסברו לו בפירוט, באופן המובן לו בנסיבות העניין, מצבו הרפואי וההשלכות של המשך שביתת הרעב על מצבו כאמור וכן נמסר לו מידע רפואי כאמור בסעיף 13(ב) לחוק זכויות החולה, והאסיר עמד בסירובו לקבלת הטיפול.

(ג) החלטת בית המשפט בבקשת היתר לטיפול תינתן לאחר שקיבל את חוות דעתה של ועדת האתיקה האמורה בסעיף 19יג(ג), לפי העניין, אלא אם כן סבר בית המשפט כי לאור בנסיבות העניין אין מקום להיענות לבקשת היתר לטיפול רפואי, או כי מטעמי דחיפות הנובעים ממצבו הרפואי של האסיר לא ניתן להמתין לקבלת חוות הדעת. פאמור:

(ד) בבואו לקבל החלטה לפי סעיף זה, ישקול בית המשפט, בשים לב לאחריות שירות בתי הסוהר לשמירה על בריאותו ועל חייו של האסיר, בין השאר, את אלה:

(1) מצבו הרפואי של האסיר, לרבות מצבו הנפשי, וההשלכות על מצבו כאמור אם לא יינתן לו הטיפול הרפואי המבוקש;

(2) הסיכויים והסיכונים של הטיפול הרפואי המבוקש ושל טיפולים רפואיים חלופיים לאסיר, וכן מידת פולשנותו של הטיפול הרפואי המבוקש והשפעתו על כבוד האסיר;

(3) האם ניתן לאסיר טיפול רפואי לפי הוראות סימן זה בעבר, ותוצאות הטיפול כאמור;

(34) עמדת האסיר, אם ניתנה, בנוגע לקבלת הטיפול הרפואי, ונימוקיו לעניין זה, ועמדתו בנוגע למטרת שביתת הרעב;

(4) האם ניתן לאסיר טיפול לפי הוראות סימן זה בעבר, ותוצאות הטיפול כאמור;

(5) אחריות שירות בתי הסוהר לשמירה על בריאותו ועל חיינו של האסיר;

(6) שיקולים הנוגעים לביטחון המדינה ולשלום הציבור;

(7) השפעת ההחלטה על היכולת לשמור על הסדר והביטחון בבתי הסוהר.

(ה) בית המשפט ישקול שיקולים של חשש לחיי אדם או חשש ממשי לפגיעה חמורה בביטחון המדינה, ככל שהובאו בפניו ראיות לעניין זה.

(הנ) החליט-התיר בית המשפט להתיר-מתן טיפול לאסיר שובת רעב, רשאי הוא לפרט בהחלטתו את סוג הטיפול שאותו הוא מתיר, וכן זאת משך הטיפול-המועד, בשים לב לאמור בחוות הדעת שהוגשו לו ולשיקולים האמורים בסעיף קטן (ד)(2).

סדרי דין וראיות 19טו. (א) בדיון בבקשת היתר לטיפול רפואי יהיה האסיר מיוצג בידי עורך דין; לא היה האסיר מיוצג, ימונה לו בית המשפט-סניגור ציבורי לפי הוראות חוק הסנגוריה הציבורית, התשנ"ו-1995, ויחולו לעניין זה הוראות החוק האמור.

(ב) בכל עניין של סדר דין בדיון בבקשת היתר לטיפול רפואי, יפעל בית המשפט בדרך הנראית לו מועילה ביותר להכרעה צודקת ומהירה.

(ג) ראה בית המשפט כי הדבר נדרש, בשל מצבו הרפואי של האסיר, רשאי הוא להורות כי דיון בבקשת היתר לטיפול רפואי יתקיים בבית החולים שבו מאושפז האסיר, בין השאר לשם שמיעת האסיר.

(ד) בית משפט רשאי לדון בבקשת היתר לטיפול רפואי בדלתיים סגורות, אם ראה כי הדיון הפומבי עלול להרתיע את האסיר מלהביע את עמדתו באופן חופשי או מלהביעה בכלל, או מנימוקים של הגנה על פרטיות האסיר.

(ד) (1) בהליכים לפי סימן זה רשאי בית המשפט, מטעמים שיירשמו, לסטות מדיני הראיות, וכן לקבל ראיה שלא בנוכחות האסיר או בא כוחו או בלי גלותה להם, אם אחרי שעיין בראיה או שמע טענות שוכנע כי גילוי הראיה עלול לפגוע בביטחון המדינה וכי אי-גילוייה עדיף על פני גילוייה לשם עשיית צדק (בסעיף קטן זה – ראיות חסויות); בית המשפט רשאי, בטרם יקבל החלטה לפי סעיף קטן זה, לעיין בראיה או לשמוע הסברים שלא בנוכחות האסיר ובא כוחו.

(2) החליט בית המשפט לקבל ראיות חסויות, יורה על העברת תמצית הראיות החסויות לאסיר או לבא כוחו, ככל שניתן לעשות כן בלי לפגוע בביטחון המדינה.

(3) דיון לפי סעיף קטן זה יתקיים בדלתיים סגורות, אלא אם כן קבע בית המשפט הוראה אחרת לעניין זה.

מתן טיפול לאסיר 19טז. (א) החליט בית המשפט לפי סעיף 19יד להתיר שובת רעב

מתן טיפול רפואי לאסיר שובת רעב, רשאי מטפל לתת לאסיר טיפול כאמור, בתחום עיסוקו, במוסד רפואי שאינו באחריות שירות בתי הסוהר ולנקוט את האמצעים הדרושים לשם מתן הטיפול, הכול בהתאם למצבו הרפואי של האסיר ולשיקול דעתו המקצועי של המטפל ובכפוף להחלטת בית המשפט.

(ב) לפני מתן הטיפול הרפואי יעשה המטפל מאמץ, ככל האפשר, לקבל את הסכמתו של האסיר לטיפול הרפואי, לאחר שהסביר לו בפירוט באופן המובן לו בנסיבות העניין, את מצבו הרפואי וההשלכות של המשך שביתת הרעב על מצבו כאמור ואת משמעות החלטת בית המשפט.

(ג) מתן טיפול רפואי לפי סעיף זה ייעשה בדרך ובמקום שיבטיחו שמירה מרבית על כבודו של האסיר, תוך הימנעות, ככל האפשר, מגרימת כאב או סבל לאסיר.

(ד) סירב האסיר לקבל את הטיפול הרפואי הדרוש, רשאי סוהר, לבקשת מטפל, להשתמש בכוח סביר כדי לאפשר את מתן הטיפול בידי המטפל, ובלבד שהשימוש בכוח יהיה רק במידה הדרושה לצורך מתן הטיפול.

(ה) מטפל אינו חייב לתת לאסיר שובת רעב טיפול רפואי לפי סעיף זה.

~~(ג) מתן טיפול לפי סעיף זה ייעשה בדרך ובמקום שיבטיחו שמירה מרבית על כבודו של האסיר, תוך הימנעות, ככל האפשר, מגרימת כאב או סבל לאסיר.~~

סייג לאחריות

19 יז. (א) לא תוגש תובענה נגד אדם על מעשה שעשה בהתאם להחלטת בית המשפט לפי סעיף 19 יד, המקים אחריות בנוזיקין; הוראה זו לא תחול על מעשה כאמור שנעשה ביודעין מתוך כוונה לגרום נזק או בשוויון נפש לאפשרות גרימתו במעשה כאמור.

(ב) לא יישא מוסד רפואי באחריות בנוזיקין על פעולה שעשה עובד המוסד, בתום לב ובאופן סביר, בהתאם להחלטת בית המשפט לפי סעיף 19 יד. בסעיף קטן זה, "מוסד רפואי" – כהגדרתו בסעיף 24 לפקודת בריאות העם, 1940⁵.

(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו לגבי מי שחלות עליו שהוראות סעיף 7א לפקודת הנוזיקין [נוסח חדש]⁶ – חלות עליו.

עיון חוזר

19 יח. הנציב או האסיר רשאים לפנות לבית המשפט בבקשה לעיון חוזר בהחלטה שנתן לפי סעיף 19 יד אם נתגלו עובדות חדשות או נשתנו נסיבות באופן שיש בו כדי להשפיע על החלטתו.

ערעור

19 יח. (א) החלטת בית המשפט לפי סעיף 19 יד ניתנת לערעור לפני בית המשפט העליון. 19 יט.

(ב) הודיע בא כוח האסיר על כוונתו לערער על החלטת בית המשפט המתירה לתת טיפול רפואי לאסיר, רשאי בית המשפט להורות על עיכוב ביצוע ההחלטה עד להגשת הערעור, ובלבד שהערעור יוגש בתוך 24 שעות ממועד מתן ההחלטה על העיכוב; בית המשפט העליון יקיים את הדיון בערעור בתוך 48 שעות ממועד הגשתו. "

6.

בחוק הסניגוריה הציבורית, התשנ"ו-1995⁷, בסעיף 18(א), אחרי פסקה (17) יבוא: בסופו יבוא:

תיקון חוק
הסניגוריה
הציבורית

⁵ עי"ר מס' 1065, תוס' 1, עמ' (ע) 191, (א) 239.
⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10, עמ' 266.
⁷ ס"ח התשס"ו, עמ' 392; התשע"ד, עמ' 329.

"(18) אסיר שבית המשפט החליט למנות לו סניגור-שהוגשה בעניינו לבית המשפט בקשת היתר לטיפול רפואי לפי סעיף 19 יגטוא לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971."